

Vorbereidingsdag Jaar van het Gebed

Dinsdag 2 september 2014

Bovendonk, Hoeven

1. Inleiding bisschop Liesen (kernpunten)

- Gebed is bepalend voor de identiteit van ons als gelovigen. De toekomst vraagt om een sterke identiteit. Wanneer vertrouwde identiteitsbepalende structuren zoals parochie niet meer vanzelfsprekend blijken te zijn, blijft de noodzaak om de gelovige band met God en de gemeenschap te beleven. Gebed is een uitdrukking van geloof.
- Christelijk gebed is anders dan alle andere vormen van gebed: niet vanuit eigen inspanning zelf naar hemel opklimmen, maar open zijn voor Die uit de hemel is afgedaald. Gebed leidt tot Godsontmoeting in de sacramenten en sacramenten leiden tot gebed.
- Christelijk gebed heeft iets van een dialoog / uitwisseling met God: het is niet alleen uiting van ons menselijk gevoel maar beleven van een relatie: vraagt om trouw, ook wanneer gevoel minder aanleiding geeft.
- Christelijk gebed hangt niet af van de formulering: God kent en doorziet ons en wij weten niet eens hoe wij behoren te bidden. Formuliergebedem zijn een grote en beproefde hulp. Gebedservaring is persoonlijk en niet overdraagbaar.
- De heilige Schrift geeft aanwijzingen en is zelf een manier om tot gebed te komen (Dei Verbum 8 en 25: colloquium): ingaan op Gods Woord; dit vraagt om behoedzame begeleiding.
- Concrete uitspraken over gebed: in geest en waarheid de Vader aanbidden (Joh 4), gebed moet vergezeld gaan van daden van geloof. Ga in uw binnenkamer en bidt tot God en God die in het verborgene ziet, zal het u vergelden (Bergrede). Wij weten niet eens hoe wij behoren te bidden, maar de Geest bidt in ons met onuitsprekelijke verzuchtingen (Rom).

2. Inleiding bisschop Liesen (verslag)

▪ *Opening van de bijeenkomst*

“We willen bijzondere aandacht geven aan gebed met het ‘Jaar van het Gebed’. Het is geen volledig jaar met 365 dagen, maar eerder acht à negen maanden. We starten in oktober met onze bisdombedevaart naar Polen en eindigen in de meimaand 2015. En dan sluiten we aan bij het themajaar dat dan al begonnen is en dat paus Franciscus heeft aangegeven, namelijk het jaar van de religieuzen. Het Jaar van het Gebed omvat dus ongeveer 9 maanden, waarin we gebed bijzondere aandacht zullen geven. En daar willen we vandaag een start mee maken. Het zou vreemd zijn om dan niet met een gebed te beginnen,” gaf de bisschop aan, die vervolgens een gebed van de heilige Franciscus bad ter opening (‘Heer, maak mij een instrument van uw vrede...’).

▪ *Ter inleiding over gebed*

“Gebed -dat is de stelling- is bepalend voor wie we zijn als gelovige mensen. Het hoort bij iemand die gelooft, dat hij of zij bidt. De toekomst van onze kerkgemeenschap vraagt om een sterke identiteit. Als gelovige mensen de toekomst ingaan, betekent gebed uitdrukkelijk een plaats geven. Gebed is wezenlijk voor een vitaal geloofsleven. Om de toekomst met vertrouwen

in te gaan mogen we aandacht geven aan gebed. Lange tijd waren er structuren die bepalend waren voor de identiteit, zoals de vertrouwde parochie, maar die dat nu in mindere mate zijn doordat oude kernen zijn samengevoegd tot grotere parochies. Des te meer is het nodig dat we onze identiteit bewaren in ons bidden. Ons bidden is echt uitdrukking van ons gelovig zijn, van onze identiteit.”

▪ *Christelijk bidden is een heel eigen vorm van gebed*

“Uiterlijk lijkt het bidden van een gelovige misschien op wat andere godsdiensten hebben, maar van binnen is het iets anders. Specifiek voor christelijk bidden is dat we niet op onze tenen hoeven te gaan staan om de hemel te raken: het gebed komt niet tot stand door eigen inspanning alleen. Neem bijvoorbeeld het verhaal van Nicodemus uit het Johannes evangelie. Hij gaat op Jezus af en zegt: ‘Rabbi, wij weten dat Gij van God komt want niemand kan de tekenen doen die Gij doet als God niet met hem is.’ Nicodemus zoekt naar het Rijk Gods en hoopt bij Jezus een antwoord te krijgen. In dat gesprek zegt Jezus hem: ‘Niemand kan tot de hemel opklimmen tenzij hij die uit de hemel is neergedaald.’ Christelijk bidden is niet naar de hemel opklimmen. Het is niet je uitstrekken om met je vingertoppen de hemel te raken. Christelijk bidden is dat er iemand uit de hemel is neergedaald, de Mensenzoon die de verbinding maakt tussen hemel en aarde. Ons bidden is daarbij aansluiten, bij Christus. Ons bidden is een openheid voor God die vanuit de hemel is neergedaald. Gebed is een godsontmoeting. God gaat uit naar ons en wij zijn open voor Hem. Sacramenten hebben diezelfde structuur, daar wordt ons genade gegeven, toegezegd. En in zekere zin leidt gebed tot sacramenten en omgekeerd ook.”

“Christelijk bidden is een dialoog, een uitwisseling. Het is geen eenrichtingsverkeer. Het is het beleven van een relatie, een verhouding, en dat vraagt om trouw. Als twee mensen iets in elkaar zien en samen door het leven willen gaan, brengen ze veel tijd met elkaar door. Christelijk gebed heeft dat ook, dat je met God door het leven gaat en dus tijd met Hem doorbrengt. Tijdens een bezoek aan een aanbiddingsklooster in Steyl, Limburg, werd ik laatst getroffen door een spreuk van de stichter, die ze een plaats hadden gegeven in de gang van het klooster. Die spreuk trof me om zijn ongelooflijke eenvoud. De stichter had gezegd: “Praat de dingen eens door met God.” Dát is bidden. Een relatie onderhouden met God.”

“Dat betekent dat het in het christelijk gebed niet per sé afhangt van voorgegeven ‘formuliergeboden’, zoals gebeden uit de liturgie en gebeden van heiligen ons hebben nagelaten. Die kunnen een hele goede hulp zijn, maar het gebed is uniek, ook al bid je met andermans woorden. Samen bidden kan heel goed, maar gebed is niet zomaar overdraagbaar: elke bidder of bidster heeft een eigen band met God. Maar gebed is wel te herkennen. Ik ontmoette laatst iemand die alleen was komen te staan, en die zei: ‘Ik bid nu ‘s avonds, en dan ben ik niet alleen, en dat geeft mij zo’n gerust gevoel.’ En dat begrijp ik, zo iemand is inderdaad niet alleen. Dat is een ervaring die iemand zelf moet opdoen. Gebedservaring is persoonlijk, niet overdraagbaar, maar wel herkenbaar. Waarschijnlijk gebruikt zo iemand standaard geboden, zoals het Onze Vader. Soms onderschatten we dat misschien, hoe wezenlijk deze zijn voor mensen om hun band met God te beleven.”

▪ *Een ander aspect van dit Jaar van Gebed is de heilige Schrift*

“Het Tweede Vaticaans Concilie (1962-1965), en dan vooral de constitutie over de openbaring, ‘Dei Verbum’, zegt dat God in gesprek wil komen met mensen door de heilige Schrift. Het Woord van God is door mensen op een menselijke wijze op schrift gezet, omdat God, de

eigenlijke auteur, met mensen in gesprek wil komen. Nr. 8 en nr. 25 van die constitutie zeggen dat heel nadrukkelijk. Dus bidden kan ook op die manier, door naar het Woord van God te luisteren en daar je antwoord te geven. Dat vraagt vaak om een stukje begeleiding, in de mate dat mensen het zelf nodig hebben, en soms is ook niet zoveel nodig. Dus dat mag het Jaar van het Gebed ook voor ons bewerken, dat mensen meer smaak krijgen voor het lezen van de Schrift.”

▪ *Je leest in de Schrift ook aanwijzingen voor gebed*

Je leest in de Schrift ook aanwijzingen voor gebed. Zoals de Bijbeltekst: de Vader zoekt mensen die Hem in geest en waarheid aanbidden (Joh 4). De Schrift heeft deze en vele andere teksten, die aanwijzingen geven over gebed. Die mogen ons helpen het komende jaar om er opnieuw naar te kijken. Denk ook aan wat Jezus zegt in de Bergrede: ga in uw binnenkamer en bidt tot God en God die in het verborgene ziet, zal het u vergelden. De apostel Paulus wijst op het gemeenschappelijk aspect van het bidden: als één lidmaat van het lichaam lijdt, lijdt heel het lichaam; en Paulus geeft aan hoezeer het hem raakt als iemand ten val komt. De apostel Jakobus wijst erop dat het gebed als uiting van geloof vergezeld moet gaan van daden van geloof. En de apostel Paulus zegt ook: wij weten niet hoe we moeten bidden, maar de geest bidt in ons met onuitsprekelijke verzuchtingen. Dus er zijn aanwijzingen in de Schrift die kunnen helpen bij het zelf bidden en hoe je anderen kunt helpen in hun gebed.”

“Maar het meest wezenlijke is onze identiteit beleven door te bidden. We zijn mensen van gebed, mensen van God, mensen van het godsvolk. Je onderhoudt ook de band met God en ook met elkaar, want je bidt met elkaar maar ook voor elkaar.”

“Ik hoop dat het Jaar van het Gebed ons helpt om nog dieper de vreugde en de vrede te beleven van het biddend verbonden zijn.”